

Λόγος ΙΑ΄: Περί της έμπρακτης τήρησης των υποσχέσέων μας (Άγιος Μάξιμος ο Γραικός)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ας κάνουμε τάματα στον Θεό καλοπροαίρετα σε περίπτωση μεγάλης θλίψεως η όταν θέλουμε να μας χαρισθεί κάτι εξαιρετικά ωφέλιμο. Σε όλην την Αγία Γραφή επαινείται η τήρηση του τάματος, ενώ η αθέτησή του προκαλεί ενοχές ενώπιον του Θεού. Έτσι στην Αγία Γραφή διαβάζουμε: «Εύξασθε και απόδοτε Κυρίω τω Θεώ ημών» [1]. Ο δε μακάριος Ιωνάς εντός του κήτους προσεύχεται λέγοντας: «Εγώ δε μετά φωνής αινέσεως και εξομολογήσεως θύσω σοι, όσα ηυξάμην αποδώσω σοι εις σωτηρίαν μου τω Κυρίω» [2]. Αλλά και ο Δαβίδ, ο του Θεού προπάτορας, λέγει: «Σοι θύσω θυσίαν αινέσεως· τας ευχάς μου τω Κυρίω αποδώσω εναντίον παντός του λαού αυτού» [3]. Αλλά και ο σοφός Σολομών: «Αγαθόν το μη εύξασθαι σε η το εύξασθαι σε και μη αποδούναι» [4]. Ο πατριάρχης Ιακώβ μας διδάσκει ότι πρέπει έμπρακτα να εκτελούμε τα τάματα, που υποσχόμαστε στον Θεό. Φοβούμενος τον αδελφό του, τον Ησαύ, ο Ιακώβ υποσχέθηκε να δώσει στον Θεό την δεκάτη από όλα τα υπάρχοντά του, αν ο Κύριος τον φυλάξει από την οργή του Ησαύ [5] και, αφού

σώθηκε, εκτέλεσε έμπρακτα το τάμα του [6]. Ακόμη και τον Λευί, τον υιό του, που υπήρξε δέκατος, τον έδωσε στον Θεό, και αφού τον αφιέρωσε, τον ενέδωσε με την ιερατική ενδυμασία και δι' αυτού θυσίασε στον Θεό στην Βηθλήλ [7]. Από αυτόν προήλθε το ιερατείο των Εβραίων. Ο Ιεφθάε, ο δικαστής και πολέμαρχος του Ισραήλ, σκοπεύοντας να επιτεθεί στους αλλοεθνείς, προσευχήθηκε στον Θεό υποσχόμενος ότι, αν ο Θεός τον βοηθούσε να νικήσει τους αλλοεθνείς, θα θυσίαζε αυτόν που θα συναντούσε πρώτον, όταν επέστρεφε από τον πόλεμο στο σπίτι του. Και όταν είδε την κόρη του, το μοναχοπαίδι του, να έρχεται να συναντήσει θριαμβευτικά τον πατέρα της ως νικητή, τότε, παρά την θέλησή του, με μεγάλη θλίψη την θυσίασε [8].

Η μη εκπλήρωση των ταμάτων έναντι του Θεού είναι σφάλμα, όπως φαίνεται από τα λόγια του ψαλμωδού που λέγει στον Θεό προσευχόμενος: «Απολείς πάντας τους λαλούντας το ψεύδος» [9]. Αυτός δε ο προφητικός όρκος πραγματοποιήθηκε στην περίπτωση του Ανανία και της γυναίκας του Σαφείρας, που απέκρυψαν ένα μέρος από το αντίτιμο του χωραφιού. Όταν ο Απόστολος είπε, «Ανανία, διατί επλήρωσεν ο σατανάς την καρδίαν σου! ουκ εψεύσω άνθρωποις αλλά τω Θεώ», ο Ανανίας έπεσε κάτω και πέθανε [10].

Πράγματι είναι «φοβερόν το εμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζώντος» [11]. Επίσης ο απόστολος Παῦλος μας δείχνει ότι η παράβαση των ταμάτων δεν είναι ωφέλιμη,

όπως γράφει στην Α΄ Επιστολή του Προς Τιμόθεον: «Νεωτέρας δε χήρας παραιτού· όταν γαρ καταστρηνιάσωσι του Χριστού, γαμείν θέλουσιν, έχουσαι κρίμα, ότι την πρώτην πίστιν ηθέτησαν» [12], δηλαδή όσοι αθετούν το τάμα τους στον Θεό να ζούν στην αγνότητα. Επίσης στην Α΄ Επιστολή Προς Κορινθίους αναφερόμενος στους παρθένους ορίζει: «Δέδεσαι γυναικί; μη ζητεί λύσιν· λέλυσαι από γυναικός; μη ζητεί γυναίκα· εάν δε και γήμης, ουχ ήμαρτες· και εάν γήμη η παρθένος, ουχ ήμαρτε· θλίψιν δε τη σαρκί έξουσιν οι τοιούτοι· εγώ δε υμών φείδομαι» [13]. Θα πέσουν δηλαδή σε ασθένειες, κατά την πρόνοια του Θεού, επειδή δεν τήρησαν την υπόσχεσή τους μέχρι τέλους.

Έτσι διδάσκει η Αγία Γραφή σχετικά με τα τάματα που κάνουμε στον Θεό με την θέλησή μας στην περίπτωση κάποιας μεγάλης δυστυχίας η στην περίπτωση που θέλουμε να βρούμε την σωτηρία, υποσχόμενοι αγνότητα. Αφού δώσουμε τέτοια τάματα, πρέπει να φερόμαστε σύμφωνα με αυτά κατά τον λόγο: «Ωμοσα και έστησα του φυλάξασθαι τα κρίματα της δικαιοσύνης σου». Αλλά και «τα εκούσια του στόματός μου ευδόκησον δη, Κύριε, και τα κρίματά σου δίδαξόν με» [14]. Ακόμα και αν κάποια ημέρα, η οποία είναι εορτή του Κυρίου η κάποιου μεγάλου Αγίου, καταλύεται το λάδι και το κρασί, όπως μας επιτρέπουν οι κανόνες των αγίων Πατέρων, ας μην υπερβάλλουμε ούτε στο φαγητό, ούτε στο κρασί, όπως οι ειδωλολάτρες που αγνοούν τον Θεό, αλλά ας τηρούμε αυστηρά την εντολή που λέγει: «Προσέχετε δε εαυτοίς μήποτε βαρηθώσιν υμών αι καρδίαι εν κραιπάλη και μέθη και μερίμναις βιοτικάς» [15].

Είναι όμως αξιοθρήνητο αυτό που κάνουν ανόητα μερικοί, όταν την Δευτέρα δεν καταλύουν το κρέας, λες και αυτό θα τους φέρει την μεγάλη σωτηρία, ενώ όλες τις άλλες μέρες πίνουν κρασί, ψάχνουν για παρέες και διασκεδάσεις, μεθούν και παραφρονούν με κάθε τρόπο, και μερικές φορές αποχωρούν αφού προηγηθεί κάποια συμπλοκή. Θα έλεγε κανείς σε αυτούς να αποφεύγουν τελείως την οινοποσία, ιδιαίτερα σε τέτοιες ημέρες, επειδή η υπερβολική οινοποσία γίνεται αιτία κάθε κακού. Σε αυτήν οφείλονται και συμπλοκές και φιλονικίες και κάθε είδους ασωτία, πράγματα που μας βεβηλώνουν. Από την κρεοφαγία όμως δεν προκύπτει τίποτα από αυτά: «Ότι παν κτίσμα Θεού καλόν, και ουδέν απόβλητον μετά ευχαριστίας λαμβανόμενον· αγιάζεται γαρ διά λόγου Θεού και εντεύξεως» [16]. Επομένως, αν αυτές τις ημέρες αποφεύγουμε το κρέας από χριστιανική αρετή και όχι από ιουδική υποκρισία, πρέπει να συγκρατηθούμε και από το κρασί καθώς και από κάθε ανίερη πράξη, υπακούοντας στον διδάσκαλο που λέγει: «Και μη μεθύσκεσθε οίνω, εν ω εστιν ασωτία» [17]. Και ο άλλος μεγάλος διδάσκαλος λέγει: «Σήμερον οινοπότης, αύριον υδροπότης» [18]. Και όσοι μεθούν κάθε ημέρα ασυγκράτητα ας γνωρίζουν ότι «ου μέθυσοι βασιλείαν Θεού κληρονομήσουσι» [19]. Μπορεί να υπάρχει κάτι πιο απαίσιο από το να βλέπεις τον χριστιανό, τον

μοναχό, τον ιερέα, που αγωνίζεται για την αιώνια ζωή και περιμένει την φοβερή Κρίση, να περπατάει μεθυσμένος, ολοκόκκινος, να κουνιέται απρεπώς και να κομπορρημονεί; Τι μπορεί να είναι πιο αισχρό και πιο άτιμο για την άψογη χριστιανική πίστη; Αληθώς, ουαί, ουαί! Ενώ πρέπει να είμαστε φως του κόσμου [20] και να φωτίζουμε τους άλλους, εμείς οι ίδιοι εξαιτίας της ανοησίας μας γινόμαστε σκότος και αντικείμενο πειρασμού όχι μόνο για τους αδελφούς μας, αλλά και για τους ειδωλολάτρες. Αυτοί που καυχώνται για την ορθότητα της πίστεώς τους, αλλά δεν ζούν κατά τις εντολές και τους κανόνες της, αποτελούν για τους πιστούς παράδειγμα κάθε παραβάσεως και αταξίας, ενώ για τους απίστους αντικείμενο γέλωτα και αποδοκιμασίας.

Γι' αυτό φοβούμαι, μήπως μας αφορά αυτό που είπε ο Απόστολος Παύλος στους Ιουδαίους: «Το γαρ όνομα του Θεού δι' υμάς βλασφημείται εν τοις έθνεσι» [21], καθώς παραβαίνουμε και εμείς τις άγιες εντολές του Θεού μας. Δόξα Αυτώ εις αιώνα. Αμήν.

1. Ψαλμ. 75, 12.
2. Ιων. 2,10.
3. Ψαλμ. 115, 8,9.
4. Έκκλ. 5,4.
5. Βλ. Γέν. 28,20-22.
6. Βλ. Γέν. 33,1-11.
7. Βλ. Γέν. 35,1-7.
8. Βλ. Κριτ. 11,30-40.
9. Ψαλμ. 5, 7.
10. Πράξ. 5, 3-4.
11. Εβρ. 10, 31.
12. Α' Τιμ. 5, 11-12.
13. Α' Κορ. 7, 27-28.
14. Βλ. Ψαλμ. 118, 106-108.
15. Λουκ. 21, 34.
16. Α' Τιμ. 4, 4-5.
17. Έφ. 5, 18.
18. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, Λόγος ΜΔ'. Εις την καινήν Κυριακήν θ', PG 36,617AB.
19. Α' Κορ. 6, 10.
20. Πρβλ. Ματθ. 5, 14.
21. Ρωμ. 2, 24.